

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Bc. Kateřina Navrátilová

SEBEHODNOCENÍ A VRSTEVNICKÉ HODNOCENÍ PŘI TLUMOČNICKÉM SAMOSTUDIU (SELF-ASSESSMENT AND PEER ASSESSMENT IN INTERPRETER SELF-TRAINING)

UK FF ÚTRL leden 2017

Diplomová práce Kateřiny Navrátilové má charakter teoreticko-empirické studie, jež se zabývá významem sebehodnocení a vrstevnického hodnocení při tlumočnickém samostudiu. Je to první diplomová práce u nás věnovaná výlučně tlumočnickému samostudiu – nejdříve v teoretické rovině obecně a následně v empirické části konkrétně na studentech Ústavu translologie (ÚTRL) FF UK.

Diplomová práce (DP) má 133 stran (+20 stran příloh: dva dotazníky, hodnotící formulář, návod k práci s databází A/V nahrávek *My Speech Repository* a odpovědi na otevřené otázky z dotazníku 2). Práce je rozdělena, kromě Úvodu a Závěru, do šesti základních kapitol a řady podkapitol a oddílů. V první, teoretické části práce (s. 10-67) se diplomantka nejdříve zaměřila - velmi srozumitelně, jasně, logicky strukturovaně a evidentně se znalostí věci – na teoretická východiska své diplomové práce. Nejdříve se věnuje otázce kvality tlumočení, její definici, ale také hodnocení/sebehodnocení tlumočení ve výuce. Vychází přitom z řady všeobecně známých modelů (F. Pöchhacker, M. Shlesingerová, B. Moser-Mercerová, S. Kalina atd.), ale přináší i zcela svěží pohled na kvalitu jako konstrukt od Nadji Grbičové. Následně představuje teorii expertnosti (osobně bych bývala preferovala termín *teorie expertízy* – viz K. A. Ericsson, ale diplomantka mne přesvědčila) a to jak obecně, tak z hlediska tlumočení, a předkládá doporučení některých teoretiků, jak teorii expertnosti uplatňovat ve výuce tlumočení. V další kapitole objasňuje význam některých konceptů z oblasti teorie učení (např. autoregulované učení, kognitivní učení, kooperativní učení apod.) jež se často objevují v tlumočnicko-didaktických pracích. V závěru teoretické části DP pak diplomantka popisuje dva typy nástrojů, které lze při tlumočnickém samostudiu využívat: e-learningové nástroje (CAIT nástroje) a reflektivní deníky a zkušenosti s jejich využíváním na jiných univerzitách. V empirické části (s. 68-120), jež tvoří hlavní a podstatnou část diplomové práce Kateřina Navrátilová analyzuje výsledky dvou provedených výzkumů. Prvním z nich je dotazníkové šetření mezi studenty magisterského studijního programu tlumočnictví Ústavu translologie, jehož cílem bylo zmapovat samostudijní návyky studentů a také zjistit, zda studenti při samostudiu postupují v souladu s teorií expertnosti. Je popsána příprava výzkumu, východiska a metodologie i podoba dotazníků. Diplomantka získala 29 vyplněných dotazníků, které následně podrobně vyhodnocuje (s. 71-87). Druhým výzkumem je studie (s. 88-120) zaměřená na vrstevnickou zpětnou vazbu, kterou si studenti tlumočení navzájem poskytují a na uživatelskou přívětivost databáze *My Speech Repository*, určené studentům tlumočení a profesionálním tlumočnickům, kteří si chtějí přidat další pracovní jazyk. Opět podrobně popisuje přípravu a organizaci výzkumu, oslovování respondentů (do studie a vzájemného hodnocení/zpětné vazby se zapojilo 30 studentů a čerstvých absolventů ÚTRL a následný závěrečný dotazník vyplnilo 26 respondentů). Na závěr Kateřina Navrátilová podrobně diskutuje a komentuje získaná data a případně ukazuje na důležité momenty, které oba výzkumy odhalily (efektivnost cíleného cvičení, výhody hodnotícího formuláře, problémy s fungováním *My Speech Repository* a nahrávacího programu *SCICRec* a návrhy na jeho zdokonalení).

K obsahové stránce DP nemám naprosto žádné připomínky, práce je velmi dobře strukturovaná a celá dotazníková analýza a následná diskuse nad výsledky reflexe sebehodnocení studentů zapojených do samostudia je metodologicky velmi kvalitně postavená. Diplomantka věnovala své diplomové práci neskutečně mnoho času a péče, což je na výsledku také jasně vidět. Veškeré tabulky a grafy jsou přehledné a vhodně doplňují textovou analýzu.

K formální stránce mám pouze drobnou výtku či dotaz: na s. 80 je uvedena tabulka: *Tvrzení, k nimž se vyjádřilo negativně 3-9 respondentů*. V samotné tabulce se však negativní odpovědi (*spíše ne, určitě ne*) pohybují v rozmezí 4-7. Prosím o vysvětlení v diskusi při obhajobě. V Bibliografii někde chybí kurzíva u části publikací (vyznačeno v textu – cca 3x).

Práce Kateřiny Navrátilové splňuje všechny náležitosti magisterské diplomové práce. Je napsaná poctivě, samostatně, metodologicky čistě, kultivovaným jazykem, terminologicky adekvátně a přináší řadu zcela nových, zajímavých a velmi užitečných poznatků pro teorii, praxi a zejména didaktiku a cílený nácvik tlumočení. Způsobem zpracování dané problematiky diplomantka prokázala, že výborně nastudovala veškerou odbornou literaturu, že s touto literaturou dovede velmi dobře pracovat a je schopna jednotlivé úvahy, názory a poznatky získané v empirické části samostatně utřídit, předložit a systematizovat. Obzvláště v této souvislosti oceňuji téměř vyčerpávající počet nastudovaných a v bibliografii uvedených publikací (s. 124-132).

Pokud by bylo možné navrhnout tuto diplomovou práci na uznání za práci rigorózní, tak bych tak učinila s velkým potěšením. V každém případě doporučuji diplomovou práci publikovat, ať už celou, nebo alespoň formou článků v odborném tisku. Také doporučuji, aby diplomantka část své práce věnovanou uživatelské přívětivosti *My Speech Repository* přeložila a zaslala Generálnímu ředitelství pro tlumočení (DG SCIC) Evropské komise, jež tuto databázi spravuje, protože ze strany studentů zapojených do samostudia a hodnocení zde zazněla řada komentářů, které mohou zcela jistě přispět ke zkvalitnění jejího fungování.

Diplomovou práci **Kateřiny Navrátilové** bez výhrad doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **výborně**. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

Prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.
vedoucí diplomové práce
Ústav translatologie FF UK

Praha 23. 1. 2017